

ANBEFALINGER TIL ØGET DYREVELFÆRD VED PRODUKTION AF ØKOLOGISKE GRISE

KAPITEL I

1. FORMÅL

Disse frivillige anbefalinger supplerer EU's regler for økologisk jordbrugsproduktion i forhold til økologiske grise.

Anbefalingerne omfatter forhold som de nedenstående organisationer finder relevante for at sikre, at den økologiske produktion lever op til erhvervets forståelse af økologisk griseproduktion.

Anbefalingerne kan frit følges af medlemmer af nedenstående organisationer, andre organisationer og virksomheder.

Organisationerne arbejder samtidig løbende for, at anbefalingerne i videst muligt omfang indarbejdes i EU lovgivning eller gøres overflødige på grund af udviklingen.

2. BAGGRUND

Alle producenter med økologiske grise skal overholde de til enhver tid gældende EU- og statsregler.

3. INITIATIVTAGERE

Økologisk Landsforening, Landbrug & Fødevarer, Økologisektionen, Dyrenes Beskyttelse

4. ORGANISERING OG HÅNDHÆVELSE

4.1 Forretningsorden

Vælger virksomheder at følge anbefalingerne, udfyldes tilslutningsaftalen under pkt. 7. Tilslutningsaftalen tilsendes Økologisk Landsforening.

4.1.2 Administration

Økologisk Landsforening har ansvaret for at samle organisationerne til et årligt møde, hvor anbefalingerne gennemgås med henblik på at vurdere behovet for justeringer herunder bortfald eller tilføjelse af nye anbefalinger. Møder kan derudover holdes efter behov.

4.1.3 Kontrol

De frivillige anbefalinger underlægges årlig kontrol. Kontrollen varetages af Dyrenes Beskyttelse eller andet akkrediteret system, der kan give tilsvarende sikkerhed for, at anbefalingerne er overholdt. Egenkontrol kan indgå som del af kontrollen.

4.1.4 Håndhævelse

De deltagende virksomheder, der vælger at følge anbefalingerne, har selv ansvaret for at stille krav overfor deres leverandører om overholdelse heraf på deres respektive områder og organisere, at de bliver tilmeldt kontrol. Anbefalingerne bør følges fra den dag, hvor besætningen lægges om til økologi.

4.1.5 Kontroludgifter

Udgifterne vedrørende kontrol håndteres som et anliggende mellem den kontrollerende enhed og slagterierne.

4.1.6 Sanktionsmuligheder

Sanktioner følger normal praksis på slagteriet.

4.1.7 Ændringer og ophør

Anbefalingernes indhold kan løbende justeres. Ændringer træder i kraft på et tidspunkt, der aftales af organisationerne.

4.1.8 Dispensationer fra aftalepunkter

Anbefalingerne bør som udgangspunkt følges samlet. Eventuel anmodning om dispensation begrundet i særlige hensyn kan dog rettes til Økologisk Landsforening. Anmodningen skal beskrive baggrunden, varigheden samt konsekvenserne af en ønsket dispensation. Økologisk Landsforening drøfter dispensationen med de øvrige organisationer, der afgiver et fælles svar direkte til den, der begærer dispensationen.

5. IKRAFTTRÆDELSE

Aftalen træder i kraft den 24. september 2024 og erstatter gældende aftale, der første gang blev indgået 1. januar 2009 med efterfølgende ændringer.

6. KONTAKTPERSONER

Økologisk Landsforening

Mads Sejersen Vinther
25 42 93 16
msv@okologi.dk

Landbrug & Fødevarer

Lars Holdensen
21 78 86 33
lho@lf.dk

Dyrenes Beskyttelse

Mia Bonnichsen
81 88 03 68
mbo@dyrenesbeskyttelse.dk

7. TILSLUTNINGSAFTALE

Virksomheden: _____

Har valgt frivilligt at følge anbefalinger til øget dyrevelfærd ved produktion af økologiske grise.

Sted: _____

Dato: _____

Underskrift: _____

AFTALEN SENDES TIL

Økologisk Landsforening
Agro Food Park 26
8200 Aarhus N

Att. Mads Sejersen Vinther

KAPITEL II

INDHOLD

De frivillige retningslinjer medfører, at producenter af økologisk svinekød ud over økologireglerne skal overholde nedenstående 18 ekstra krav:

1. Alle grise lever op til nedenstående krav.
2. Fra 1. januar 2019 skal slagtede grise, der sælges som økologisk kød være født økologisk.
3. Alle grise skal fodres 100% økologisk
  - a) I forhold til kravet om 100 % økologisk fodring som beskrevet i punkt 3, så gives der i overensstemmelse med EU's økologiregler dispensation til at anvende op til 5% ikke-økologisk protein foder til smågrise under 35 kg frem til og med 1. november 2025.
4. Smågrise skal have adgang til egnet suppleringsfoder i faremarken, fra de er 4 uger gamle.
5. Fra 1. august 2019 må der i alt max anvendes 100 mg Cu/kg foder til grise til og med, de er 14 uger gamle.
6. Den gennemsnitlige fravænningsalder er mindst 7 uger
7. Alle søer skal fare i udendørs hytter og have et markareal på mindst 300 m² pr. so
8. Alle dyr skal kunne ligge i skygge på faremarken i sommermåneden. Skyggen kan tilbydes ved levende bevoksning eller andet. Hytter, hvor der kan skabes høj luftgennemstrømning ved at tilbyde ekstra åbning af mindst samme størrelse som dyrenes indgang i hytten, kan opfylde kravet. Hvis skygge skabes ved levende bevoksning, så skal beplantningen være etableret senest første plantesæson, efter bedriften lægges ind under aftalen.
9. Udearealet til slagtesvin skal minimum være 20 m², dog minimum 10 m² til grise op til 40 kg
10. Stalde der etableres eller ombygges efter 1. januar 2018 skal leve op til følgende krav:
  - a) Grisene skal sikres udsyn fra udearealer.
  - b) Forværket må højst være lukket i en højde på 60 cm.
  - c) Grisene skal sikres udsyn på mindst 10 meter fra udearealerne, og der skal være en oplevelse af luft, der hvor udearealerne ligger.
11. Fra høsten 2021 skal mindst 50% af den anvendte strøhalm være af økologisk oprindelse*. Fra høsten 2022 skal opgørelsen finde sted via en af landmanden udfyldt logbog, hvori der fremgår data for antal kilo strøhalm fra egenproduktion brugt til strøhalm og bilag med data om antal kilo ikke-økologisk og økologisk halm indkøbt til brug til strøhalm. Logbogen skal være opdateret og ligge klar som statuserklæring ved kontrol.

*Halm fra omlægningskorn regnes som økologisk. Kravet omfatter ikke andre typer strøelse.

12. Fra gødningsåret 2022/2023 gælder følgende om husdyrgødning på økologiske grisebedrifter:

- a) Der kan maksimalt anvendes uafgasset ikke-økologisk husdyrgødning svarende til 43 kg udnyttet N pr. ha., dog
- b) Der kan anvendes op til 65 kg udnyttet N pr. ha. fra ikke-økologisk husdyrgødning, såfremt mindst 22 kg N heraf kommer fra husdyrgødning, der kommer ind via biomasse fra et biogasanlæg. Uanset dette punkt kan der altid tages samme mængde N tilbage fra biogasanlægget, som modtager eventuelt må have afleveret i form af økologisk biomasse eller husdyrgødning. Denne mængde N indgår ikke i opgørelsen over modtaget ikke-økologisk husdyrgødning.
- c) Hvis der anvendes korn/foder dyrket i Danmark – uanset eventuelle mellemlid – finder samme krav anvendelse for hele bedriften der dyrker afgrøden. Hvis det ikke kan dokumenteres via faktura, anvendes en tro og love-erklæring.

Kontrol foretages på grisebedrifter via stikprøvekontrol baseret på gødningsregnskab, gødningsplanlægningsprogrammer og erklæringer om overført gødning (B1-skema).

13. Besætningen skal have en sundhedsrådgivningsaftale, og slagteriet skal stille bedriftens registrerede slagtedata og sygdomsbemærkninger til rådighed for landmanden, som skal anvende dem i forbindelse med sin sundhedsrådgivningsaftale.

For besætninger, der ikke lovpligtigt skal oprette en sundhedsrådgivningsaftale, kan en sundhedsrådgivningsaftale erstattes af minimum to årlige besætningsbesøg, hvor besætningen gennemgås for dyrevelfærd og dyresundhed. Der skal forelægges en besøgsrapport efter dyrlægens besætningsbesøg, som fremvises ved kontrolbesøg.

14. Smågrise må højst transporteres i 4 timer fra sælger til køber.

15. Slagtesvin og søer, der sendes til slagteri, må højst transporteres 8 timer.

16. Klager over produktionen skal noteres.

17. Fra 1. januar 2022 udføres der en ekstra brugerbetalt velfærdskontrol i besætningen, hvis Landbrugsstyrelsen konstaterer velfærdsovertrædelser relateret til griseproduktionen. Følgende situationer udløser et ekstra kontrolbesøg:

- a) Hvis der i en økologikontrol (årlig- eller supplerende kontrol) fra Landbrugsstyrelsen konstateres to eller flere velfærdsrelaterede overtrædelser på samme besøg.
- b) Hvis der hos en producent konstateres velfærdsovertrædelser ved to på hinanden følgende af Landbrugsstyrelsens økologikontroller (årlig- eller supplerende kontrol).

18. Maritime proteinkilder kan anvendes, når det kan dokumenteres, at PFAS4 indholdet i de maritime proteinkilder sammenholdt med den valgte iblandingsprocent sikrer, at det beregnede indhold af PFOS i grise-leveren ikke overstiger detektionsgrænsen.

Fiskemel, søstjernemel og andre lignende maritime proteinkilder kan dermed indgå i færdigblandet fuldfoder eller tilskudsfoder fra foderstofvirksomheder til smågrise. Dette under forudsætning af, at PFOS indholdet er analyseret i det maritime protein, og det sikres, at det beregnede indhold i leveren i grisene holder sig under detektionsgrænsen.

Der må kun anvendes analyserede og kendte kilder af maritimt protein. Analyser skal rekvireres hos enten producenter, grossister eller sælgere af det maritime protein.

Griseproducenter, der indkøber tilskudsfoder og selv færdigblender deres foder, skal følge blandingsanbefalingerne fra foderstofvirksomhederne så de holder sig under de anbefalede mængder af brug af maritimt protein.